

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)

به نام خدا

درسنامه علوم وفنون 2 پایه یازدهم سال تحصیلی 98/99

1- زمینه تغییر سبک خراسانی به عراقی:

الف: عوامل سیاسی واجتماعی (روی کار آمدن حکومت های غزنوی وسلجوقی

ب: تغییر مرکز ادبی وسیاسی از خراسان به عراق عجم

2- سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا قرن دهم به مدت 300 سال سبک غالب متون ادب فارسی بود

3- در حمله مغول ها و ویرانگری آن ها به خراسان بزرگانی مانند نجم الدین کبری - عطار نیشابوری کشته شدند

در اصفهان کمال الدین اسماعیل - مداح جلال الدین خوارزمشاه به دست مغولان کشته شد

4- علت گسترش عرفان در قرن هفتم حمله مغولان وهجوم تیمور بود. دوستداران فرهنگ واخلاق که سرخورده ومأیوس شده بودند اغلب منزوی و گوشه نشین شدند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه تسامح وتساهل، خدمت به خلق، آزادگی واعتقاد به بی ثباتی دنیا تکیه داشت.

5- در اواخر دوره مغول وبا پایان یافتن حکومت آخرین خلیفه عباسی المستعصم بالله زبان رسمی و رایج عربی و نگارش آن از رونق افتاد وتوجه به زبان فارسی که توده زبان مردم بود رونق بیشتری گرفت.

6- دلیل نامگذاری سبک عراقی: - بعد از حمله مغول کانون های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد - شاعران ونویسندگان بزرگ در این دوره غالبا از اهالی شهرهای عراق عجم بود (اصفهان، همدان، ری، اراک کنونی)

7- ضعف وقوت زبان وادبیات فارسی در قرن هفتم: ضعف: وضعیت زبان وادبیات فارسی دچار سستی ونابسامانی گردید - دانشمندان وادیبان کشته ومتواری شدند - دیگر از دربار های ادب دوست وخاندان های فرهنگ پرور خبری نبود

قوت: انتقال قدرت از خراسان به مرکز ایران - زبان وادبیات فارسی در ناحیه عراق عجم گسترش یافت - در حوزه های ری، فارس، همدان واطراف آن ها آثار ارزشمندی پدید آمد - در شعر فارسی قالب های جدیدی پدید آمد

8- ویژگی های شعر در قرن هفتم: نرم ودلنشین - برخورداری از معانی عمیق انسانی وآسمانی - اکثر شاعران از حاکمان روی برتافتند - قصیده که در خدمت ستایش حاکمان بود کمرنگ شد - غزل گسترش یافت - مثنوی برای ظهور

عاطفه ، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد مثل مثنوی معنوی مولوی (قهرمان این مثنوی انسان پاک نهاد و خداجویی است که به نبرد با هوای نفس می پردازد) حماسه عرفانی بود .

9-ویژگی های نثر در قرن هفتم : نثر به ساده نویسی (طبقات ناصری از منهاج الدین سراج جوزجانی ، مرصاد العباد از نجم الدین رازی) و پیچیده نویسی (تاریخ و صاف از شرف الدین عبدالله شیرازی ، تاریخ جهان گشا از عطا ملک جوینی) گرایش پیدا کرد.

10- معروفترین شاعران قرن هفتم : مولوی ، سعدی ، فخرالدین عراقی ...

نویسندگان معروف : نجم الدین رازی (نجم دایه) عطاملک جوینی ، خواجه رشید الدین فضل الله همدانی ، شمس قیس رازی .

مولوی :

از معروف ترین شاعران عارف است ، آثار جاودانه در دو محور اندیشه و احساس دارد ، در مثنوی معنوی و دیوان شمس بسیاری از معارف بشری و مسایل عرفانی را بیان کرده است . دیگر آثار او : مجالس سبعه ، مکاتیب - فیه ما فیه سعدی :

فرمانروای ملک سخن 35 سال گرد جهان گشت - کتاب گلستان را به نظم و نثر مسجع نوشت - بوستان را در قالب مثنوی به نظم نوشت - دو اثر بوستان و گلستان به ما درس حکمت و اخلاق می آموزد - در ادبیات تعلیمی سخن گوی ضمیر خود آگاه ایرانی است - در سرودن غزل سر آمد می باشد - در بیشتر قالب های شعری مانند غزل ، قصیده ، رباعی ، ترجیع بند و قطعه شاهکاری هایی از خود به یادگار گذاشته است .

فخرالدین عراقی :

صاحب غزل عرفانی زیبا است - مثنوی عشاق نامه از آثار اوست که محتوای این کتاب مباحث عرفانی است تمثیل و حکایت نیز دارد. - آمعات دیگر اثر اوست که سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است .

نجم الدین رازی (نجم دایه) : از عارفان قرن هفتم است - کتاب مرصادالعباد اثر اوست این کتاب در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته شده است - نثر این کتاب گاهی ساده و گاهی سجع موازنه دارد - لازم به ذکر است که در بین موضوعات کتاب احادیث ، آیات و اشعاری از خود شاعر و دیگران نقل شده است.

عطاملک جوینی :

نلاتشی در مسیر موفقیت

از خاندان با نفوذ حکومت مغولان بود - علت تألیف کتاب جهان گشای او حضور در سفر های متعدد بوده و اطلاعات فراوانی در باره تاریخ مغولان کسب کرده است . از معروفترین اثر او تاریخ جهان گشا می باشد . که موضوع این کتاب در شرح حال ظهور چنگیز ، احوال و فتوحات او ، تاریخ خوارزمشاهیان ، فتح قلعه های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح می باشد- نثر این کتاب مصنوع و دشوار است.

خواجه رشید الدین فضل الله همدانی :

- چهره علمی و سیاسی عصر ایلخانیان بود - وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود - مهمترین اثر او جامع التواریخ بود که به نثر عالمانه و پخته نوشته شده است - اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربیع رشیدی در تبریز است .

شمس قیس رازی :

از نویسندگان قرن هفتم است - مهمترین اثر او المعجم فی معاییر اشعار العجم است که دارای نثر ساده و عالمانه دارد و این کتاب از مهمترین آثار در علم عروض ، قافیه بدیع و نقد شعر دارد.

قرن هشتم

گسترش قلمرو زبان فارسی در قرن هشتم:

در قرن هشتم قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی عرصه وسیعی یافت - از شبه قاره هند تا آسیای صغیر بسیاری به این زبان سخن می گفتند - شهر شیراز در حکم مرکز ادبی به شمار می رفت .

ویژگی های ادبی :

در بارهای ادب دوست ایرانی تبار از بین رفتند - قصیده سرایی از رونق افتاد - به غیر از سروده های خواجو و حافظ زبان شعر به سستی گرایید

شاعران قرن هشتم :

خواجوی کرمانی - ابن یمین - حافظ - سلمان ساوجی - عبید زاکانی

حمدالله مستوفی مورخ و نویسنده قرن هشتم می باشد

خواجوی کرمانی :

غزل پرداز قرن هشتم است - غزل هایش بر حافظ تأثیر گذاشت - چند مثنوی به پیروی و تقلید از پنج گنج نظامی سروده است - شعر او کمال یافته و پخته است

ابن یمین :

شاعر عصر سربداران است - مردی دهقان پیشه و گوشه گیر بود - قدرت شاعری او در قطعات اخلاقی است - در شعر خود قناعت پیشه و بی اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار می دهد .

حافظ :

- از شاعران سر آمد قرن هشتم است - با تلفیق عشق و عرفان غزل فارسی را به کمال رساند - لحن سخن او گزنده ، طنز آمیز سرشار از خیر خواهی و اصلاح طلبی است - شعر او بیت الغزل معرفت است .

شعر حافظ همه بیت الغزل معرفت است آفرین بر نفس دلکش و لطف سخنش

سلمان ساوجی :

- در غزل به سعدی و مولوی توجه خاصی داشته است - قصایدی در سبک عراقی دارد - مثنوی جمشید و خورشید او به شیوه داستان های نظامی سروده شده است .

عبید زاکانی :

- نکته یاب و منتقد - تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثارش به تصویر می کشید - منظومه موش و گربه ، رساله دلگشا ، اخلاق الاشراف و صد پند از آثار او است .

در منظومه موش و گربه ناهنجاری های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است .

حمد الله مستوفی :

- از مورخان معروف و مشهور قرن هشتم است - کتاب تاریخ گزیده از اثر اوست این کتاب الف : تاریخ پیامبران ب : خلفای چهار گانه ج : خلفای بنی عباس د : تاریخ ایران را تا سال 730 هـ . ق را در بر می گیرد .

قرن نهم

قرن نهم نابودی مجدد ایران

تیموریان : از نیمه قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند - بازماندگان تیمورمانند بازماندگان چنگیز کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند - هنرهایی مانند مینیاتور ، معماری و تذهیب گسترش یافت - تاریخ نویسی ادامه یافت - ادبیات رونق تازه گرفت - کتاب های تحقیقی سطحی بود - ادبیات تقلیدی و فاقد نوآوری بود - بعد از تیمور شاهرخ هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار داد - شاهرخ از خوش نویسان و شاعران حمایت کرد - هنرمندان قران کریم و شاهنامه را به خط خوش نوشتند - بایسنقر میرزا پسر شاهرخ از هنر مندان حمایت کرد.

شاعران و نویسندگان قرن نهم : جامی - شاه نعمت الله ولی - دولتشاه سمرقندی

جامی :

معروفترین شاعر قرن نهم است - کتاب بهارستان را به تقلید گلستان سعدی نوشت - در کتاب نفحات الانس خود را به شیوه تذکره الا ولیا عطار در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد - تحفه الاحرار را به تقلید از مثنوی های نظامی سرود .

شاه نعمت الله ولی :

- در تصوف و طریقت مقام بلندی داشت - سرسلسله صوفیان به شمار می رود - مضامین دیوان شعرش عرفانی است - دولتشاه سمرقندی :

از نویسندگان قرن نهم است - تذکره دولتشاه را به تشویق امیرعلی شیر نوایی نوشته است .

تذکره دولتشاه شامل : شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مولف است .

پایان

نشر آنگاه
تلاشی در مسیر موفقیت

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)